

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian Konkursförfarandet (Ds 2019:31)

Dnr Ju2019/04217/L2

Hovrätten, som har granskat betänkandet utifrån de utgångspunkter som domstolen har att beakta, tillstyrker förslaget. Betänkandet framstår som väl genomarbetat i flera led och förslagen är välmotiverade. Förslaget innebär ett mer effektivt och ändamålsenligt konkursförfarande där domstolarnas verksamhet renodlas, vilket hovrätten ser mycket positivt på. Hovrätten vill därutöver lämna följande synpunkter och kommentarer.

I betänkandet föreslås att vissa beslut av konkursförvaltaren inte ska få överklagas. Hovrätten kan inte utesluta möjligheten av att en del sådana beslut kan anses beröra enskildas civila rättigheter och skyldigheter och att besluten därför – när besluten inte längre tas i domstol – likväl får överklagas till domstol, som en följd av rätten till domstolsprövning enligt Europakonventionen respektive unionsrätten. I förarbetena till förvaltningslagen (2017:900) har slagits fast att den rätten gäller, trots att den särskilda bestämmelsen om det har tagits bort från förvaltningslagen. I nämnda förarbeten har man – trots den forumregel som förvaltningslagen innehåller – angett att det rimligen är den domstol som prövar överklagbara beslut från samma beslutsfattare som ska pröva även sådana här frågor (prop. 2016/17:180 s. 46). Dessa frågor kunde möjligen övervägas ytterligare innan ett överklagandeförbud införs.

Vidare föreslås, med ändring av nuvarande bestämmelser, att lagen (1996:242) om domstolsärenden ska vara tillämplig vid handläggning av konkursärenden. I det fortsatta lagstiftningsarbetet vore det av värde om konsekvenserna av den

förändringen närmare kunde belysas i syfte att underlätta tillämpningen. Detta gäller såväl vid ansökningsärenden som vid överklagandeärenden.

När det gäller de ekonomiska konsekvenserna för domstolarna är det av vikt att förändringen sammantaget inte verkar kostnadsdrivande. Även om förslaget innebär besparingar för domstolarna kommer det, som framgår av konsekvensanalysen, att ta en tid innan reformens kostnadsminskningar får fullt genomslag. Förslaget innebär att konkursärendetillströmningen till domstolarna i viss mån styrs av konkursförvaltarens agerande och det går inte att utesluta – särskilt inledningsvis – att besparingsutrymmet avseende arbetstimmar för domstolarna är lägre än vad som anges i kostnadsanalysen.

En utgångspunkt för besparingar på domstolarna torde vara att konkursärendehantering koncentreras till ett mindre antal konkursdomstolar, vilket Domstolsverket tillsammans med Kronofogdemyndigheten föreslås få i uppgift att förbereda. Vid beräkningen av domstolarnas besparingsutrymme bör beaktas att den besparing i arbetstimmar som förändringen innebär för mindre domstolar i många fall inte motsvarar en årsarbetskraft av en given personalkategori. Sammantaget menar hovrätten det inte går att utesluta att den samlade kostnadsbesparingen för domstolarna kan komma att vara lägre än vad som framgår av kostnadsanalysen. Eventuellt bör kostnadsanalysen i denna del därför ses över i samband med genomförandet av förslaget.

Detta yttrande har beslutats av hovrättspresidenten Charlotte Brokelind, hovrättslagmannen Mats Lundeholm och hovrättsrådet Jan Josefsson. Tf. hovrättsassessorn Sebastian Lindroth har varit föredragande.

Charlotte Brokelind

Sebastian Lindroth

Kopia

Övriga hovrätter

Kammarrätterna

Tingsrätterna under Göta hovrätt

Justitiedepartementet, enheten DOM

Domstolsverket

Hovrättens intranät